

Tato práce se zabývá syntaxí Hrabalových próz z diachronního hlediska. Zaměřuje se na odchylky od současné české normy a zkoumá, zda se v Hrabalově tvorbě vyskytují již od počátku nebo až později a kdy.

Pro větší přehlednost jsem rozdělila Hrabalovu tvorbu do tří tvůrčích etap - od roku 1963, kdy vyšla první Hrabalova kniha povídek Perlička na dně, do začátku sedmdesátých let; léta sedmdesátá a osmdesátá; období mezi roky 1989 - 1993.

První část práce vychází ze statistické analýzy. Z každé tvůrčí etapy jsem analyzovala ukázkou o rozsahu 3000 slova výsledky porovnávala mezi sebou. Na základě tohoto srovnání jsem zjistila, že k největší změně v užití jednotlivých syntaktických jevů došlo mezi prvním a druhým obdobím. Výrazně se výrazně prodloužily větné i souvětne celky. Tím se zároveň snížil počet větných celků ve zkoumaných ukázkách. Proměnila se složitost souvětí, což se projevovalo výrazným nárůstem počtu vět v souvětí. Od druhého období také začala převažovat souvětí složitá s vysokým stupněm rozvíjení jednotlivých souvětí. Zjištěné výsledky jsem dále porovnávala s údaji, které uvádí M. Těšitelová v knize Kvantitativní charakteristika současné češtiny. Ukázalo se, že se syntaktické charakteristiky ukázek druhé a třetí tvůrčí etapy liší od údajů, které zjistila M. Těšitelová. Jednalo se zejména o neobvykle dlouhé větné a souvětne celky, převahu složitých souvětí a o vysoký stupeň rozvíjení souvětí. Tyto jevy tedy lze považovat za charakteristické pro Hrabalův individuální autorský styl.

Ve druhé části práce jsem se zaměřila na jevy statistickou analýzou nepostihnutelné. Do tohoto oddílu jsem zahrнула slovosled, interpunkci a jevy vyskytující se v mluvených projevech. Také zde jsem zaznamenala výrazný rozdíl mezi prvním obdobím a obdobími následujícími. Od druhého období se v Hrabalových textech často objevuje znaménko tři tečky, které přebírá funkci jiných znamének.